

Cümlede Anlam — Deneme

KPSS AI Coach · 03.08.2026 · 10 soru

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde öznel yargı vardır?

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde öznel yargı vardır?

- A) Bu roman, dilinin sadeliğiyle dikkat çekiyor.
- B) Kitap 216 sayfadan oluşuyor.
- C) Sınav saat 10.00'da başladı.
- D) Masanın üzerinde üç kalem vardı.
- E) Kütüphane pazartesi günleri kapalıdır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Erken yatıp dinlenmek için odayı topladı.
- B) Çok yorulduğu için erkenden uyudu.
- C) Kitabını masaya bıraktı.
- D) Dün akşam misafirleri geldi.
- E) Pencereden dışarı baktı.

2023 YKS'ye hazırlanan Deniz'in çalışma planında şu cümleler yer alıyor: I. "Konuları bugün bitirirsem akşam deneme çözeceğim." II. "Eksiklerimi görmek için her pazar Türkiye Geneli Denemesi'ne giriyorum." III. "Otobüs geciktiği için Millî Kütüphane'ye zamanında varamadım."

3. Bu cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede ikinci yargı, ilk yargının gerçekleşmesine bağlanmıştır.
- B) II. cümlede yapılan işin hangi amaçla gerçekleştirildiği belirtilmiştir.
- C) III. cümlede bir yargının gerçekleşme sebebi bildirilmiştir.
- D) II. cümlede, açıkça söylenmeyen bir yargıya ulaşılması beklenmiştir.
- E) I. cümlede koşula bağlı bir sonuç söz konusudur.

2024'te yayımlanan bir tanıtım yazısında şu cümle yer almıştır: "Bu yıl da İzmir Kitap Günleri'ne katıldı."

4. Bu cümleden aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kişinin bu etkinliğe daha önce de katıldığına
- B) Etkinliğin bu yıl yeniden düzenlendiğine
- C) Katılımın bu yılla sınırlı olmadığına
- D) Önceki yıllarda da benzer bir durumun yaşandığına
- E) Kişinin etkinlikte konuşmacı olarak yer aldığına

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin 2024'te düzenlediği bir söyleşide konuşmacı, "Bu yazarın son romanı önceki eserlerine göre daha akıcı; ancak kişiler, ilk dönem metnilerindeki kadar derin değil." değerlendirmesini yapmıştır.

5. Bu sözlere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Yazarın eserleri arasında karşılaştırma yapılmıştır.
- B) Konuşmacı, anlatımın akıcılığıyla ilgili kişisel bir değerlendirmede bulunmuştur.
- C) Son romanın, önceki eserlere göre bazı yönlerden farklı görüldüğü belirtilmiştir.
- D) İlk dönem metnilerinin kişi kadrosu bakımından daha güçlü bulunduğu ifade edilmiştir.
- E) Yazarın bütün romanlarının aynı ölçüde başarılı olduğu kesin olarak söylenmiştir.

2023'te birçok okulda öğrenciler, not çıkarmayı yalnızca cümlelerin altını çizmek sanıyor. Oysa verimli not alma, bilgiyi aynen taşımak değil, onu kendi sözcükleriyle yeniden kurmaktır. Kişi bunu yaptığında hangi düşüncenin ana, hangisinin ayrıntı olduğunu da daha iyi ayırt eder. Bu yüzden not defteri, yalnızca kayıt tutulan bir yer değil; düşüncenin işlendiği bir çalışma alanıdır.

6. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Not alma süreci, bilgiyi seçip yeniden kurmayı gerektirir.
- B) Altı çizilen her cümle, konunun ana düşüncesini verir.
- C) Kendi sözcükleriyle not tutan öğrenciler, ezber yapmaya hiç ihtiyaç duymaz.
- D) Not defteri kullanmak, öğrenmeyi bütün derslerde aynı ölçüde kolaylaştırır.
- E) Verimli not almanın tek yolu, öğretmenin söylediklerini eksiksiz yazmaktır.

7. "2024'te okurla buluşan bir romanın çok satması, onun her okur için derinlikli bir eser olduğu anlamına gelmez." Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir eserin geniş kitlelere ulaşması, edebî değerinin herkes için aynı düzeyde olduğu sonucunu doğurmaz.
- B) Çok satılan romanlar, çoğu zaman derinlikli eserlerden daha etkilidir.
- C) Okurlar, bir romanın değerini yalnızca satış sayısına bakarak belirlemelidir.
- D) Derinlikli eserler, genel olarak az satmalarıyla ayırt edilir.
- E) Bir romanın çok satması için edebî bakımdan güçlü olması şarttır.

8. "Sınav için daha çok örnek çözersen konu eksiklerini daha hızlı fark edersin." cümlesinden aşağıdakilerin hangisine kesin olarak ulaşılabılır?

- A) Örnek çözme davranışı, konu eksiklerini fark etmeyi bir şarta bağlamaktadır.
- B) Örnek çözmek, konu eksiklerini kesin olarak ortadan kaldırır.
- C) Konu eksiklerini fark etmek için yalnızca örnek çözmek yeterlidir.
- D) Sınav için örnek çözmeyenlerin konu eksikleri mutlaka artar.
- E) Daha hızlı fark etme, örneklerin sayısından bağımsızdır.

9. "Yeni açılan atölye, denemelerini tamamlamak için üç gün boyunca hiç ara vermeden çalıştı." cümlesiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A)** Çalışmanın bir amaç doğrultusunda yapıldığına
- B)** Çalışmayı zorunlu kılan koşulun açıkça belirtildiğine
- C)** Denemelerin başarısız olduğu için çalışmanın uzadığına
- D)** Atölyedeki çalışmaların her zaman ara vermeden sürdüğüne
- E)** Çalışmanın başka bir işle karşılaştırıldığına

10. "Bir düşüncenin değeri, onu süsleyen sözlerde değil, düşündürdüklerinde saklıdır." Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Bir düşüncenin etkisi, gösterişli anlatımdan çok uyandırdığı düşünceyle ölçülür.
- B)** Gösterişli sözler, bir düşüncenin değerini mutlaka artırır.
- C)** Düşüncenin değeri, herkes tarafından aynı biçimde anlaşılmasıyla ortaya çıkar.
- D)** Süsleyici anlatım, düşüncenin anlaşılmasını her zaman kolaylaştırır.
- E)** Her düşünce, ancak kısa ve yalın söylendiğinde değer kazanır.

Cevap Anahtarı

1. A

2. A

3. D

4. E

5. E

6. A

7. A

8. A

9. A

10. A

Çözümler

- 1.** Öznel yargı, kişisel beğeni ya da değerlendirme içerir. "Dilin sadeliğiyle dikkat çekiyor" ifadesi değerlendirme bildirdiği için öznel yargıdır. Diğer seçeneklerde ölçülebilen, kesin ve nesnel bilgiler verilmiştir.
- 2.** Amaç-sonuç cümlelerinde bir işin hangi amaçla yapıldığı bildirilir. A seçeneğinde odayı toplama işi, erken yatıp dinlenme amacıyla yapılmıştır. Diğer seçeneklerde amaç anlamı yoktur; neden-sonuç ya da yalnızca durum bildirimi vardır.
- 3.** Doğru cevap D'dir. II. cümlede "eksiklerimi görmek için" sözü, doğrudan amaç-sonuç ilişkisi kurar; okurun ayrıca gizli bir yargı çıkarması beklenmez. A, B, C ve E ise sırasıyla koşul-sonuç, amaç-sonuç ve neden-sonuç özelliklerini doğru biçimde belirtmektedir.
- 4.** Doğru cevap E'dir. "Bu yıl da" sözü, kişinin daha önce de aynı etkinliğe katıldığını örtülü olarak düşündürür; dolayısıyla A, C ve D'ye ulaşılabilir. En güçlü çeldirici B de kabul edilebilir bir örtük anlam taşır; "bu yıl da" ifadesi etkinliğin yine yapıldığını ima eder. Ancak kişinin konuşmacı mı, dinleyici mi olduğu cümlede yer almaz.
- 5.** Parçada son roman ile önceki eserler arasında açık bir karşılaştırma yapılmakta ve kişisel değerlendirme bildirilmektedir. Akıcılık ile kişi derinliği farklı yönlerden ele alınmıştır. Bu yüzden A, B, C ve D çıkarılabilir. E seçeneği ise parçadaki karşılaştırmalı ve öznel değerlendirmeye aykırıdır; özellikle "daha akıcı" ve "kadar derin değil" ifadeleri bütün eserlerin eşit başarıda görülmediğini gösterir.
- 6.** Parçada, verimli not almanın bilgiyi olduğu gibi kopyalamak değil, yeniden ifade etmek olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca ana düşünce ile ayrıntıyı ayırma da buna bağlanır. C seçeneği yakın görünse de parçada 'hiç ihtiyaç duymaz' biçiminde kesin bir yargı yoktur.
- 7.** Verilen cümlede satış miktarı ile nitelik arasında zorunlu bir eşitlik kurulamayacağı anlatılır. A seçeneği bu düşüncüyü yakın anlamla yeniden ifade eder. D seçeneği güçlü çeldiricidir; çünkü ters yönden genelleme yaparak cümlede olmayan kesinlik kurar.
- 8.** Cümlede, konu eksiklerini daha hızlı fark etmenin daha çok örnek çözme koşuluna bağlı olduğu söylenmektedir. Bu nedenle A doğrudur. En güçlü çeldirici B'dir; çünkü cümle fark etmeyi ve hızlanmayı bildirir, eksiklerin kesin biçimde ortadan kalktığını söylemez.
- 9.** Cümlede, çalışmanın neden yapıldığı açıkça verilmiştir: denemeleri tamamlamak. Bu, amaç-sonuç ilişkisidir. En güçlü çeldirici B'dir; çünkü cümlede şart değil amaç bildirilmiştir, yani koşul-sonuç ilişkisi kurulmamıştır.
- 10.** Cümlede, bir düşüncenin değerinin süslü anlatımda değil, oluşturduğu düşünsel etkiyle belirlendiği vurgulanmaktadır. En güçlü çeldirici B'dir; çünkü cümledeki "söz" ve "değer" sözcüklerini korur ancak yargıyı tersine çevirerek gösterişli anlatımı üstün gösterir.